



Det begynner å bli alvor med tanke på å kåre en sammenlagtvinner. Det er mange i toppen – men står én igjen etter den fjerde og siste runden? Eller må vi på nytt gå for ekstrarunder på våre nettsider? Det avgjør bildene nedenfor, og dere har over to måneder å bestemme dere på. Lykke til!

Konkurranseregulene

1. I Vår Fuglefauna vil det bli presentert to fuglebilder der artenes identitet ikke er oppgitt. Dersom du på grunnlag av bildet mener å kunne identifisere arten, kan du oppnå en viss poengsum pr. bilde. Artene skal være påtruffet i Vest-Palearktis.

2. Du kan sende inn besvarelse på begge bildene, men kun ett forslag pr. bilde! For hvert riktig svar oppnår du den poengsum som er angitt. Fra og med 2012-årgangen har vi fjernet den gamle regelen om minuspoeng ved feil svar.

3. Besvarelsene for hver gang må være innsendt til Vår Fuglefaunas redaksjon innen angitt tidsfrist. I hvert hefte kommer nye spørsmål, sammen med svarene på forrige rundes bilder og navn på vinner.

4. Bildene i hvert hefte utgjør en egen konkurranseomgang, der premien er et gavekort på kr. 350,- fra Natur og Fritid AS. Premien tilfaller den som har flest poeng i runden. Dersom flere innsendere har like poengsummer foretas trekning blant disse.

5. Sender du inn besvarelser fra flere runder, vil poengsummene dine bli lagt sammen ved årets utgang. Den som har flest poeng totalt, vinner hovedpremien — som er en kostbar Swarovski kvalitetskikkert velegnet til fuglekikking! Dersom flere innsendere skulle stå med lik poengsum til slutt, vil det bli ekstrarunder med bilder på internett for de involverte helt til en vinner kan kåres.

6. Konkurransen er åpen for alle medlemmer av NOF, med unntak av dem som av ulike årsaker er kjent med svarene på forhånd. Redaktørens vurdering av hvem dette måtte gjelde er eneveldig. Redaktøren og fotografen av det aktuelle bilde er konkurransens jury i tvilstilfeller.

Slik gjør du

Konkurransen går ut på å artsbestemme fuglene på de to bildene. Svarene ser du i neste nummer, og dine svar må sendes til oss innen **1. februar 2017** på e-post til vf@birdlife.no. Her er oppsummeringen av forrige runde:

1 poeng: Hvor ofte har du ikke løftet kikkerten på en fugl, bare for å konstatere at den flyr vekk eller forsvinner ned under vannoverflaten i det sekundet du får den inn i kikkerfeltet? Mange ganger, vil vi tro. Slik er det med fotografering av fugler også, og rundens første nøtt er akkurat en slik fugl.

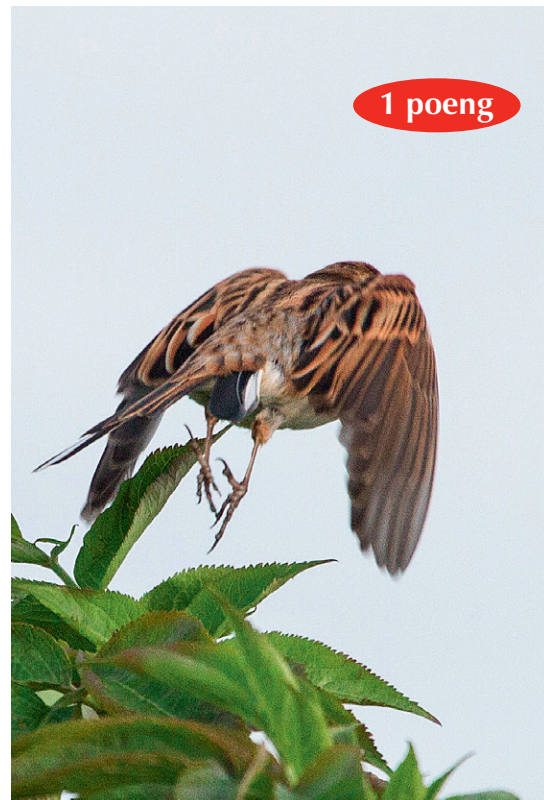
Bildet viser:

- Kraftig kropp
- Glinsende svart overside
- Hvit underside
- Kort, avrundet stert
- Smale vinger, spesielt hånden er smal
- Mørke armhuler/undervinge
- Mørke gumpsider
- Røde/oransje bein

Dette var ingen vanskelig oppgave for de fleste. Nesten alle deltakere (57) svarte riktig, nemlig at bildet viser et individ av vår kjente og kjære **lunde** *Fratercula arctica*. Beinfargen er selvsagt en «giveaway» som utelukker de fleste andre lignende sjøfugler antrukket i kleddelig svart og hvitt. Men også her er det et unntak, og det unntaket er teist *Cephus grylle* (1). Likevel; teisten er en litt slankere fugl, og man kan vanskelig se for seg en (overgangs-)drakt med slik kontrast mellom ren svart overside og hvit underside. Men teisten forandrer totalt utseende når sommer blir til vinter, fra stilig svart sommerdrakt til hvit vinterdrakt. Én (1) deltaker hadde kvinand *Bucephala clangula* som sitt forslag. Kvinandas hvite vingebakkant på armen er synlig også fra undersiden av vingen, og ville vært et opplagt blikkfang dersom dette alternativet hadde vært det riktige. Beinfargen er nok også litt blekere enn hos lunden, blant annet. Lunde, Storfjellet, Røst, juni 2016. Foto: Martin Eggen.

3 poeng: Det er mange vanskelige fuglegrupper, men gress blir sjeldent regnet for å være blant de mest utfordrende. Det begrensede antall arter man kan oppleve i Vest-Palearktis er en hovedårsak. Men også gress har ulik drakt alt etter aldersklasse, og observasjoner gjøres ikke sjelden på betydelig

1 poeng



3 poeng



Flotte premier også i 2016!

I 2016 kan vi på nytt presentere kikkerten Swarovski CL Companion 8x30 som premie til sammenlagtvinneren i Fotonøtta! Det er Swarovski Nordic AB som raust støtter oss med denne kvalitetskikkerten i premie.

Natur & Fritid deler ut et gavekort på kr. 350,- til en av dem som oppnår flest poeng pr. omgang.



naturogfretid.no



avstand. Mange arter er snarlige og til dels variable, og man bør alltid kombinere ulike kjennetegn før man foretar en artsbestemmelse. Farge og struktur på fjærløse områder, som nebb og bein, er ofte avgjørende for riktig identifikasjon.

Bildet viser:

- En liggende fugl, med kompakt og kraftig kropp
- En kort stert med bred hvit kant.
- Hvit undergump
- Hvit rand langs vingen
- Lysebrun buk og kropp, med tverrstreking(er)
- Mørkere brun nakke og isse
- Kort hals
- Mørkebrun overside, men med tilsynelatende gjennomgående grå felt.

Fuglen er en gås, det var alle deltakere samstemte om. Majoriteten på 23 mente gåsa er en dverggås *Anser erythropus*, mens 16 deltakere landet på **tundragås** *A. albifrons*. Hele 15 satset på at det er en kortnebbgås *A. brachyrhynchus*, mens sædgås *A. fabalis* fikk fem (5) stemmer. Vi begynner med alternativet dverggås, som er overfladisk er veldig lik en tundragås. Kritisk viktige elementer for å artsbestemme en dverggås riktig finnes i hoderegionen. Tydelig øyering, det lilla rosa nebbet (opplagt mindre enn hos tundragås) og hvitt pannebliss som når issen (hos voksne fugler) vil være det man først ser etter. Ingen av disse karakterene har vi mulighet til å sjekke hos vår fugl, som ser vekk fra kameraet. To ting peker likevel mot dverggås: vingene ser ut til å nå utenfor stjerten, dessuten har fuglen begrenset tverrstreking. Likevel er gåsa en tundragås av den sibirske nominatunderarten *albifrons*. Det viser at vingens lengde bak stert vil variere, og påvirkes av hvordan vingen ligger og utfra hvilken vinkel man ser fuglen i. Når det gjelder de begrensede tverrstrekingene skyldes dette først og fremst at vi har med en yngre fugl å gjøre, trolig en 2K. Tundragåsa anlegger tverrstrekingene på buken fra 2. vinter. Tegningene er uansett begrenset til nedre del av bryst, og vil ikke

være spesielt fremtredende når fugler ligger på bakken, heller ikke hos voksne individer. Nominatunderarten har gjennomgående en mer sparsommelig tverrstreking enn den grønlandske underarten *flavirostris*. Når vi ut fra bildet kan si at det er en tundragås er det blant annet i utgangspunkt i stjerten. Det brede hvite endebåndet på stjerten er typisk for en sibirsk tundragås. De generelle strukturene på kropp og hode passer tundragås best, merk blant annet den flate issen. Den tilsynelatende korte halsen skyldes hvilestillingen, og viser hvordan slike karakterer varierer alt etter situasjon. At hele 15 deltakere kom frem til kortnebbgås kan best forklares med at frost og rim på fuglen skaper den illusjonen

at fjædrakten på oversiden er grålig, slik den er hos arten. En slik overside sammen med en mørk nakke og hode tilsier normalt kortnebbgås. Sædgåsa har det til felles med kortnebbgåsa at den ikke har tverrstrekinger på buk, slik vår fugl har. Merk også at vi så vidt kan se nebbet på fuglen på bildet, og at dette er tydelig rosa/kjøttfarget. Tundragås, antatt 2K, Fredvang, Flakstad, januar 2016. Foto: Martin Eggen.

Av 15 deltakere som svarte rett på begge nøtter, ble **Karl Thorvaldsen, Dyrvik** trukket ut som vinner. Han får tilsendt et gavekort fra Natur og Fritid AS.

Martin Eggen

Forrige rundes fugler

